

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **K. G.**, zast. Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou, se sídlem náměstí I. P. Pavlova 1785/3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2015, č. j. OAM-277/ZA-ZA02-P06-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Az 25/2015 - 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce Mgr. Lilianě Křístkové **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 4.114 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rekapitulace předcházejícího řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 24. 6. 2015, č. j. OAM-277/ZA-ZA02-P06-2015, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V odůvodnění rozhodnutí neshledal, že by žalobce ve vlasti vyvíjel politickou činnost, pro kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. K tvrzení žalobce, že Ukrajinu opustil poté, co mu vyhrožovaly vládou pověřené osoby kvůli jeho aktivitě ve Straně regionů, správní orgán uvedl, že žalobce v současnosti nevyvíjí žádné politické aktivity a na Ukrajině mu proto nehrozí omezování politických práv. Žalovaný si obstaral informace o Straně regionů a konstatoval, že „[v] důsledku situace na Ukrajině za poslední rok se sice nedají zcela vyloučit individuální případy osobní msty vůči sympatizantům bývalého ukrajinského režimu, či příznivcům samotné Strany regionů, a do budoucna nelze zcela vyloučit ani to, že budou přední osobnosti bývalého režimu Janukovyče postaveny před ukrajinský soud, v masovém měřítku však

ke tomuto prozatím nedochází. Správní orgán v této souvislosti rovněž odkazuje na informaci MZV č. 9852412014-LPTP ze dne 16. dubna 2014, podle které na Ukrajině prozatím nedochází k politickým perzekucím přičemž lidsko - právní problémy, které se na území Ukrajiny samozřejmě mohou v individuálních případech vyskytovat, nejsou politického rázu.“

[2] Žalovaný v této souvislosti uvedl, že žalobce „[...] se dle svých vlastních slov stal členem strany až v roce 2013, z čistě osobních důvodů, kdy chtěl podle něj pomoci lidem na Ukrajině, ve straně působil pouze v době své přítomnosti na Ukrajině (v tu dobu již trvale pobýval v ČR za účelem podnikání), neúčastnil se podle vlastních tvrzení žádných významných stranických událostí a jeho členství spočívalo pouze ve funkci člena smírčí komise, kdy dohlížel na pořádek při konání demonstrací a jiných hromadných událostí. Žádné jiné úkoly pro stranu žadatel nevykonával, v době pobytu mimo Ukrajinu se pro stranu nijak neangažoval a ani při pobytu na území ČR, jak vyplynulo z jeho výpovědi, se v minulosti ani v současnosti o politiku nijak nezajímal. Jím tvrzená stranická aktivita tedy spočívala výlučně v jeho fyzické přítomnosti na Ukrajině v období let 2013 - 2014, přičemž ještě v té době (konkrétně od května roku 2014) měl upravený pobyt na území ČR podle pobytového zákona, tudíž i podle svých slov pobýval větší část období na území ČR, na Ukrajinu jezdil dle něj pouze na příležitostné krátkodobé návštěvy. Z jeho příběhu lze tedy usuzovat, že se v tomto konkrétním případě jedná výlučně o sympatizanta strany, který nicméně neměl v rámci stranického aparátu významnější funkci a správní orgán proto nepředpokládá, že by mohl být byl pouze eventuálně vystaven jakémukoliv pronásledování jeho osoby. Žadatel rovněž svá vyjádření o své politické aktivitě nepodložil žádnými doklady, či jakýmkoliv důkazy, které by jeho tvrzení jakkoliv podpořily, a závěrem svého pohovoru dokonce uvedl, že již členem Strany regionů ani není, což se údajně dozvěděl od kamarádů. Nad rámec uvedeného správní orgán opakuje, že podle výše uvedených informací o Straně regionů, které si správní orgán opatřil, má tato politická formace i v současnosti své zastoupení v parlamentu, tudíž i nadále působí jako legální politická strana na ukrajinské politické scéně a rovněž není správnímu orgánu známa skutečnost, že by byla tato strana na politickém poli jakkoliv diskriminovaná a že by jejím členům bylo bráněno v jejich politické aktivitě na Ukrajině. Správní orgán tak po shrnutí výše uvedeného nepopírá, že žadatel určitým způsobem uplatňoval na Ukrajině během tamního pobytu svá politická práva a svobody, ale dělo se tak krátkodobě až nárazově pouze po dobu cca 1 roku, s naprosto minimální intenzitou bez jakýchkoliv zábran ze strany ukrajinských státních orgánů či složek, a rovněž bez jakýchkoliv problémů z jejich strany. Jak žadatel rovněž uvedl, v současné době pak již žádná svá politická práva neuplatňuje, a jak vyplynulo i z jeho výpovědi, ani nemá v úmyslu uplatňovat. Co se týká údajných vyhrůžek žadateli ze strany neznámých osob, o kterých se domnívá, že jsou ze strany vlády, nebo jsou současnou vládou podporovány, a které směřovaly i vůči jeho rodině, a byly podmíněny výlučně dle jeho tvrzení jeho přítomností na Ukrajině, správní orgán především uvádí, že bez ohledu na motivy jednání těchto osob, které žadateli vybrožovaly, a kterými mohla být v napjaté atmosféře majdanských událostí i averze ke všem členům Strany regionů, i pokud se, jak žadatel uvedl, neúčastnili potlačování nenásilných protestů, šlo v každém případě o nelegální jednání soukromých osob, které nelze bez dalšího přičítat státním orgánům Ukrajiny a sledat na jejich základě pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žadatel sice hovořil o tom, že uvedené osoby zřejmě patřily k policii, nebo byly poslane vládou, ale uvedenou skutečnost naprosto nijak neprokázal a nepodložil žádnými jinými důkazy. V závěru sám zpochybnil identitu osob, které byly původcem vyhrůžek a pronásledování vůči jeho osobě, když uvedl, že se mu pouze zdálo, že tyto muži byli policisté, jelikož se podle něj prokazovali policejními odznaky, sám si ale není dle jeho slov jistý jejich pravostí, tudíž nemůže jejich identitu jakkoliv potvrdit a svou výpověď v tomto ohledu staví pouze na svých domněnkách a odhadech.“

[3] Žalovaný konstatoval, že původcem pronásledování ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o azylu může být státní orgán, strana, organizace ovládající stát nebo alespoň podstatnou část jeho území. Soukromá osoba může být původcem pronásledování jen tehdy, pokud stát nebo jiná veřejná moc kontrolující stát není schopná nebo ochotná zajistit ochranu osoby pronásledované z důvodu její rasy, pohlaví, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo z důvodu jejího politického přesvědčení. Nic takového však v průběhu správního řízení žalovaný nezjistil. Žalobce se tvrzenému pronásledování nikterak nebránil. Obecně se sice zmínil, že kontaktoval policii, avšak dodal, že beztak všichni poslouchají zkorumpovanou vládu a žádné

pokračování

pomoci se mu tak nedostane. Nadto, žalobce se později dobrovolně setkal s osobami, které jej měly pronásledovat, aby se s nimi domluvil na odchodu z Ukrajiny. Ani to nenásvědčuje, že by měl z těchto osob obavy. Žalobce podle žalovaného k ochraně práv nevyužil všechny možnosti ukrajinského právního řádu a žádost o mezinárodní ochranu podal účelově. Žalovaný v této souvislosti poukázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTL, a konstatoval, že na Ukrajině se lze domoci pomoci před trestnou činností i před neadekvátním postupem policie či prokuratury.

[4] Žalobcem uvedené tvrzení, že jej na Ukrajině pronásledovaly osoby pověřené vládou, podle žalovaného nezakládají ani důvodnost obav z návratu do vlasti ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Důvodem pro udělení azylu rovněž není snaha vyhnout se vojenské službě, nebo trestu za vyhýbání se vojenské službě. Žalovaný konstatoval, že si je vědom současné bezpečnostní situace na Ukrajině. K ozbrojeným střetům dochází toliko v Doněcké a Luhanské oblasti, nikoliv v západní části Ukrajiny, odkud pochází žalobce. Současná ukrajinská proevropsky orientovaná vláda premiéra Jaceňuka proklamuje vládu demokracie a práva. Vzhledem k uvedeným závěrům žalovaný neshledal důvod udělit žalobci doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný připomněl, že žalobce již v České republice pobýval v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, dalšího prodloužení pobytu však nedosáhl z důvodu zápisu v rejstříku trestů. Žalovaný v této souvislosti uvedl, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není snaha žadatele o legalizaci pobytu na území. Vzhledem k tomu, že žalobce zcela vyloučil návrat na Ukrajinu, žalovaný konstatoval, že mezinárodní ochranu nelze udělit z důvodu jakýchkoliv negativních jevů v zemi původu žadatele, avšak toliko z důvodu těch negativních jevů, které stanoví zákon. Žalovaný nezjistil, že by některý z žalobcových rodinných příslušníků obdržel v České republice azyl nebo doplňkovou ochranu a neshledal tak důvod k udělení azylu podle § 13 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany podle § 14b odst. 1 téhož zákona. Žalovaný neudělil žalobci ani humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělý, plně svéprávný, zdravý a práceschopný. Skutečnost, že má na území České republiky družku, se kterou chce založit rodinu, nepředstavuje důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu naposledy uvedeného ustanovení. Žalovaný rovněž neshledal důvody, aby žalobci udělil doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Žalobci nehrozí trest smrti, mučení, ani nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Žalobce neměl žádné problémy se státními orgány a není proti němu vedeno žádné trestní stíhání. V minulosti byl sice trestně stíhán z důvodu řízení pod vlivem návykové látky, to však v posuzované věci není relevantní. Žalobci rovněž nehrozí postih v souvislosti s podáním žádosti o azyl v České republice. Žalovaný také vyloučil, že by žalobci hrozila újma na životě či lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí, přičemž zopakoval, že žalobce pochází z oblasti, ve které nedochází ke konfliktům.

[5] Rozsudkem ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Az 25/2015 - 53, Městský soud v Praze zamítl žalobu proti uvedenému rozhodnutí. V odůvodnění rozsudku konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že vyvíjel činnost k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, popřípadě, že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě ve smyslu § 12 písm. b) téhož zákona. Soud v této souvislosti obsáhle citoval odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Nadto poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2017, č. j. 10 Azs 189/2017 - 67, popřípadě ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 2/2016 - 33, a uvedl, že žalobce zjevně nepožádal ukrajinské státní orgány o ochranu a nemůže tak účinně žádat o ochranu orgány České republiky. K přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017, č. j. 6 Azs 81/2017 - 32, a dovedl, že žalovaný nepřekročil meze správního uvážení ani jej nezneužil. Důvody pro udělení humanitárního azylu nenaplnuje ani tvrzení žalobce,

že má v České republice družku, což vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Azs 104/2014 - 39. Městský soud v Praze v posuzovaném případě neshledal ani důvody udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 ve spojení s § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu. K možnosti, že by žalobci hrozilo nebezpečí z důvodu svévolného násilí ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, soud uvedl, že žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, kde neprobíhá ozbrojený konflikt, přičemž odmítání vojenské služby nelze považovat za nebezpečí vážné újmy. V této souvislosti Městský soud v Praze poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017, č. j. 6 Azs 290/2017 - 23. V případném vycestování žalobce soud rovněž neshledal rozpor s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Soud uzavřel, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu nehrozí nebezpečí ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu, jak jej vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82. Žalovaný se podle soudu ve správním řízení zabýval všemi skutečnostmi, které vyšly najevo, a všemi tvrzeními, která žalobce uvedl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítl, že Městský soud v Praze neposoudil, zda žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ačkoliv správní rozhodnutí odporuje § 14a, § 17 odst. 2, § 53a odst. 4 zákona o azylu. Stěžovatel zopakoval, proč požádal o azyl, a uvedl, že jeho tíživá situace odůvodňuje udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobou napadené rozhodnutí v tomto ohledu není přesvědčivé a přístup k ochraně na Ukrajině je značně komplikovaný. Návrat na Ukrajinu se pro stěžovatele neobejde bez následků. Nadto, stěžovatel naplňuje důvody i pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. V České republice žije již po delší dobu společně s družkou, má zde společenské zázemí, mluví česky a je tedy integrovaný do české společnosti. Městský soud v Praze řádně neposoudil, zda správní uvážení žalovaného nepřekročilo meze zákona. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, vyjádření k žalobě a na obsah spisové dokumentace. Nadto konstatoval, že ve správním řízení vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a obstaral si dostatek informací z ověřených zdrojů. V posuzované věci nemohl porušit § 17 odst. 2, § 53a odst. 4 zákona o azylu, neboť uvedená ustanovení se týkají cizinců, kteří již získali nějakou formu mezinárodní ochrany. Vzhledem k uvedeným důvodům žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popřípadě, aby ji zamítl pro nedůvodnost.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud se nezabýval návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť podle § 32 odst. 5 zákona o azylu ve spojení s § 32 odst. 2 téhož zákona je v posuzované věci spojen odkladný účinek s podáním kasační stížnosti již ze zákona.

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou stěžovatele, že Městský soud v Praze neposoudil, zda žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Ze soudního spisu je zřejmé, že stěžovatel v žalobě ze dne 21. 7. 2015 toliko obecně namítl, že žalovaný nezjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, aniž by však tento závěr skutkově odůvodnil. Městský soud v Praze proto uvedené tvrzení zcela správně nepovažoval za řádně uplatněný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., na což ostatně stěžovatele upozornil v usnesení ze dne 23. 7. 2015, č. j. 2 Az 25/2015 - 19. V doplnění žaloby ze dne 3. 12. 2015 stěžovatel konstatoval, že z odůvodnění rozhodnutí není zřejmé, o jaké důkazy žalovaný opřel závěr, že mu vyhrožovaly toliko soukromé osoby. Městský soud v Praze se však v této souvislosti výslovně ztotožnil se závěrem žalovaného, který s odkazem na protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že stěžovateli se toliko zdálo, že mu vyhrožovali policisté, přičemž sám vyjádřil pochybnosti nad pravostí jejich dokladů.

[12] Stěžovatel v doplnění žaloby rovněž brojil proti úplnosti skutkových zjištění k naplnění důvodů mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, přičemž uvedl, že Slovenská republika očekává příliv utečenců z Ukrajiny a Česká republika poskytla pomoc osobám, které byly zraněny v ozbrojeném konfliktu na Ukrajině. Uvedené tvrzení však podle Nejvyššího správního soudu nemá v posuzované věci žádný význam. Žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl, že občané Ukrajiny nemohou získat ve státech Evropské unie mezinárodní ochranu. Její poskytnutí je závislé na posouzení konkrétních okolností jednotlivých případů. Pokud Slovenská republika deklarovala ochotu přijmout v budoucnu uprchlíky z Ukrajiny, neznamená to, že má stěžovatel status uprchlíka jen proto, že také pochází z Ukrajiny. Městský soud v Praze se proto s tvrzením o chystaném přijetí ukrajinských uprchlíků na Slovensku přezkoumatelně, byť implicitně, vypořádal již tím, že v odůvodnění rozsudku vysvětlil právní důvody pro přiznání mezinárodní ochrany podle azylového zákona. Žalovaný rovněž v napadeném rozhodnutí nepopřel, že na Ukrajině dochází k ozbrojenému konfliktu, a tedy i ke zraněním a obětem. Konstatoval však, že k ozbrojenému konfliktu dochází toliko na východě země, přičemž stěžovatel pochází ze západní části Ukrajiny, kde mu nehrozí nebezpečí. Městský soud v Praze uvedený závěr převzal, přičemž odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017, č. j. 6 Azs 290/2017 - 23. Stěžovatel sice v žalobě namítl, že mu hrozí nebezpečí i na západě Ukrajiny, protože v případě návratu bude povinen nastoupit vojenskou službu, Městský soud v Praze však uvedl, že tato skutečnost je s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, nebo ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, azylově irelevantní. Ve zbytku žaloby stěžovatel brojil proti právním, nikoliv skutkovým závěrům žalovaného. Vzhledem k těmto skutečnostem Nejvyšší správní soud neshledal, že by Městský soud v Praze opomněl námitky stěžovatele k úplnosti žalovaným zjištěného skutkového stavu a založil tak nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[13] K toliko obecně formulovanému tvrzení, že žalovaný svým rozhodnutím porušil § 17 odst. 3 a § 53a odst. 4 azylového zákona, Nejvyšší správní soud připomíná, že již v usnesení ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 75, dovodil, že „[n]ení důvodem kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., cituje-li stěžovatel toliko zákonný text tohoto ustanovení nebo jeho část, aniž by jej v konkrétní věci specifikoval, a nekonkretizuje-li vady v řízení či vady v právním úsudku, jichž se soud podle stěžovatele dopustil.“ Nadto však žalovaný podle Nejvyššího správního soudu v posuzované věci vůbec nemohl porušit § 17 odst. 2 zákona o azylu a § 53a odst. 4 téhož zákona, jak tvrdí stěžovatel. První z uvedených ustanovení se týká odnětí azylu a druhé práv a povinností osoby požívající doplňkovou ochranu; v posuzované věci proto tato ustanovení nemohla být relevantní.

[14] Stěžovatel vysvětlil, byť obecně, že žalovaný porušil § 14a zákona o azylu, neboť mu přednesl a doložil konzistentní, logický azylový příběh, ze kterého vyplývá, že se nemůže

vrátit do vlasti. Předně, Nejvyšší správní soud již například v rozsudku ze dne 13. 9. 2017, č. j. 7 As 208/2017 - 20, uvedl, že [...] *kasační bod [je] způsobilý projednání v té míře obecnosti, ve které byl formulován. Řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispozitivní. Nejvyšší správní soud je tedy, vyjma případů taxativně uvedených, uplatněnými důvody kasační stížnosti vázán. Proto obsah a kvalita kasační stížnosti v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta. Jinými slovy, pokud stěžovatel uplatní obecnou námitku, může se jí ve stejném rozsahu zabývat i soud.*“ Vzhledem k výše citovanému závěru se Nejvyšší správní soud zabýval toliko tou částí stěžovatelova azylového příběhu, které žalovaný nepřisvědčil, tedy že stěžovateli měly na Ukrajině vyhrožovat osoby, které k tomu pověřila vláda. Předmětné tvrzení, zachycené v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 23. 3. 2015, podle Nejvyššího správního soudu není věrohodné, neboť působí vyhýbavě a spekulativně. Na otázku žalovaného: „Víte, ze které složky/organizace ti lidé byli?“ stěžovatel odpověděl: „Určitě to nebyl Pravý sektor, byli od policie. Vláda platila i mafiany. Zdálo se mi, že to byli policisté. Ukazovali policejní doklady, ale nevím, jestli byly opravdové. Policie je na Ukrajině zkorumpovaná a bude dělat to, co jí řekne vláda.“ Nejvyšší správní soud přitom v rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, dovedl, že „[...] není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokázal jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí.“ Výpověď stěžovatele v nastíněné části nebyla věrohodná, a žalovaný proto oprávněně vycházel ze závěru, že stěžovateli vyhrožovaly toliko soukromé osoby. Nejvyšší správní soud přitom v rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, uvedl, že „[s] přihlédnutím k článku 7 kvalifikační směrnice, lze mít kroky státních orgánů na ochranu před vážnou újmou za přiměřené, a tudíž ochranu za poskytnutou mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.“ Žalovaný s odkazem na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP, a na protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 23. 3. 2015 dovedl, že stěžovatel měl možnost domoci se na Ukrajině ochrany před výhrůzkami soukromých osob, avšak nevyužil ji. Toliko obecná námitka stěžovatele, že nemá smysl, aby se na Ukrajině domáhal ochrany státních orgánů, podle Nejvyššího správního soudu není způsobilá zpochybnit závěry žalovaného, a proto není důvodná.

[15] K tvrzení stěžovatele, že naplňuje důvody k poskytnutí doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť na Ukrajině dochází k ozbrojenému konfliktu, a v případě návratu bude muset nastoupit vojenskou službu Nejvyšší správní soud připomíná, že podle jeho usnesení ze dne 25. 10. 2017, č. j. 6 Azs 290/2017 - 23, „[...] *ozbrojený konflikt [pozn. na Ukrajině] se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně klesá [...]. K otázce odmítání nástupu k výkonu vojenské služby se zdejší soud vyjádřil zásadním způsobem například v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49: Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, Nejvyšší správní soud uvedl: Samotné odmítání branné povinnosti odůvodněné obavou z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Obdobně v takové situaci není dán ani důvod doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. [...]. Ze zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (která je založena ve správním spise) vyplývá, že na Ukrajině probíhá mobilizace na základě dekretů prezidenta republiky. Službu v armádě je možné z důvodu svědomí odeprít a vykonávat náhradní vojenskou službu. Shromážděné informace naopak nepodporují tvrzení stěžovatele, že armádní složky „přijedou domů a vezmou vás od rodiny“ a hned pošlou do války. Pro úplnost Nejvyšší správní soud v této souvislosti upozorňuje na svou dřívější judikaturu, kdy např. v usnesení*

pokračování

ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34, konstatoval, že z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, vyplývá, že podmínky výkonu základní vojenské služby jsou na Ukrajině standardní. Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO (tj. antiteroristické operace), mohou se ale rozhodnout dobrovolně. (...) Na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny nesmí voják základní služby sloužit v zóně ATO, pokud se ke tomu dobrovolně nerozhodne.“ Nejvyšší správní soud nemá důvod měnit citované právní závěry, ze kterých vycházel v napadeném rozsudku i Městský soud v Praze, ani v nyní posuzované věci. Toliko obecně vznesenou námitku, že stěžovateli brání v nástupu vojenské služby víra a politické přesvědčení, Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou.

[16] Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaný pochybil při posuzování důvodů hodných zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, popřípadě, že by při přezkumu této části rozhodnutí pochybil Městský soud v Praze. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Azs 104/2014 - 39, uvedl, že [v] *projednávaném případě stěžovatel neuvedl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu azylového řízení skutečnosti, jež by mohly svědčit o tom, že jsou v jeho případě dány natolik mimořádné okolnosti, které by bylo nutno zvažít z hlediska udělení humanitárního azylu. Svoji žádost založil jen na tom, že si v průběhu správního řízení založil v České republice rodinu. K tomu je však třeba uvést, že „snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území České republiky [...] je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu“ (rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60). Žádné okolnosti zvláštního zřetele hodné, k nimž by bylo třeba přihlídnout v rámci rozhodnutí o humanitárním azylu, stěžovatel neuváděl.“* Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52, „[...] zvažoval, zda okolnosti uváděné stěžovatelem nejsou skutečnostmi odůvodňujícími úvahu o důvodech zvláštního zřetele hodných ve smyslu § 14 zákona o azylu, zejména pobyt stěžovatele na území České republiky od roku 1988, který započal na základě mezistátní smlouvy mezi Československem a Vietnamem, a snaha pomoci svým vnukům žijícím na území České republiky, avšak dospěl k závěru, že tyto důvody samy osobě nejsou natolik mimořádné, aby je bylo možno za důvody zvláštního zřetele hodné považovat.“ V usnesení ze dne 29. 1. 2013, č. j. 6 Azs 40/2012 - 19, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[z] citované judikatury [tj. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55,] je zřejmé, že samotná míra integrace stěžovatelky v České republice a existence zázemí na území České republiky není důvodem, který by zpravidla měl být správním orgánem považován jako důvod pro poskytnutí humanitárního azylu.“ Tím spíše, že Nejvyšší správní soud neshledal důvody zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu ve výše citovaných případech, neshledal je ani v případě stěžovatele, který v této souvislosti odkázal na délku pobytu v České republice, vytvořené zázemí, míru integrace a plán založit rodinu. Městský soud v Praze ani žalovaný proto ani v této souvislosti nepochybili.

IV. Závěr

[17] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rozsah vyplývající z jeho úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

[19] Nejvyšší správní soud dále přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatele odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů, která se skládá z částky 3.100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti ze dne 14. 3. 2018 podle § 7 bodu 5, ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu), celkem 3.400 Kč. Zástupkyně stěžovatele prokázala, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, proto součástí nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 714 Kč, tj. 21 % z částky 3.400 Kč, celkem 4.114 Kč. Zástupkyni stěžovatele bude vyplacena uvedená částka, a to z účtu Nejvyššího správního soudu v přiměřené lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Za tímto účelem Nejvyšší správní soud vyzývá zástupkyni stěžovatele, aby sdělila číslo účtu, na který jí má poukázat odměnu, a to ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto usnesení. Pokud tak neučiní, soud jí zašle odměnu prostřednictvím poštovní poukázky na adresu sídla její advokátní kanceláře. Náklady právního zastoupení stěžovatele, který je osvobozen od soudních poplatků, nese podle § 35 odst. 9 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. května 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu